

Istentisztelet a fogságban és a szabadulás után



SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Nehémiás 1; Jeremiás 29:10-14; Ezékiel 8;
Dániel 3; Aggeus 1; Zakariás 1:1-6

„Sokat vetettetek, de keveset takartok; esztek, de meg nem elégesztek; isztok, de meg nem részegesztek; ruházkodtok, de meg nem melegesztek, a bérlő is lyukas zacskóra bérel” (Agg 1:6).

Ma, a mi szemszögünkből nézve, több mint ezerkilencszáz évvel a jeruzsálemi templom végső lerombolása után elég nehéz igazán megérteni, milyen nagy is volt a templom szerepe a zsidóság nemzeti és hitélete szempontjából. A legfontosabb istentiszteleti központ, nemzeti és vallási tudatuk központja volt. Az Úr kijelentette, hogy ott lakozik közöttük, onnan uralkodik Izráel felett. Jahve követője ott talált megtisztulást, bűnbocsánatot, kegyelmet, békülhetett meg Istennel.

Valósággal az Úr háza volt a templom, éppen ezért sokan nem hittek a próféták figyelmeztető üzeneteinek, miszerint Babilon el fogja pusztítani. *Hogyan engedhetné meg az Úr, hogy szent templomát eltöröljék a föld színéről?* Csak elképzelni tudjuk döbbenetüket, amikor a próféták intéseiben elhangzottak szerint a babilóniaiak valóban földig rombolták büszkeségük tárgyát. Ám a hatalmas pusztítás közepette az Úr megígérte, hogy a népet visszaállítja, a templomot újból felépítik, Izráel még egy lehetőséget kap prófétai küldetése teljesítésére.

Ezen a héten a fogság idejében gyakorolt istentisztelet, majd pedig a megígért helyreállítás bizonyos kérdéseivel foglalkozunk.

„EMBERNEK FIA! LÁTOD-E...?”

A hitehagyás sosem egyik napról a másikra következik be, mint ahogy egy egész nép sem egyetlen nap, hét, de még nem is egy év alatt tér el Istentől. A folyamat jóval lassabb. Egy kis változtatás itt, némi kompromisszum ott, valamennyivel kevesebb szigorúság, azért, hogy lépést tartsunk a korrall vagy időszerűen szóljunk, ill. ne üssünk el annyira a társadalmi és kulturális irányzatoktól. Apródonként, lépésről lépésre történik az ilyesmi, míg végül az egész nép olyan dolgokat tesz, amelyekre egy-két nemzedékkel korábban iszonyattal tekintettek volna. Ilyen volt az ókori Izráel és Júda végzete, erre a sorsra jutott az őskereszténység. Ilyen sorsra számíthat bármelyik egyház – beleértve a miénket is –, ha nem őrökodik gondosan és féltve az Úrtól kapott szent igazságok és tevékenységek felett.

Ezékiel könyve 8. fejezetét olvasva gondoljunk arra, hogy az abban leírt dolgok az Úr utasítására felépített szent templomban történtek, ott, ahol ígérete szerint megjelent! Hogyan süllyedhetett a nép lelki vezetőivel együtt ilyen szörnyű hitehagyásba? Milyen tanulságot vonhatunk le ebből a magunk számára?

A papok és a vének titkos bűne az adott kor kultúrájára jellemző utálatos és visszataszító istentiszteleti szokások bevezetése volt. Éppen azok, akiknek Isten népét az igaz istentiszteletben kellett volna vezetni, átvették a kor és környezetük bűnös, romlott szokásait, ezzel az Úr szentélyébe bevitték a környező népek Istentől idegen vallási gyakorlatait. A helyzet iróniája, hogy éppenséggel a babiloni sereg érkezése vetett véget a templom megszenteltetésének, méghozzá akkor, amikor lerombolták a templomot.

Miféle logikával és érveléssel próbálták Izráel vénei igazolni a tetteiket (Ez 8:12)? Mi vezethette őket e téves következtetésre?

Bizonyára már olyan messze eltértek az Úrtól, hogy végül elhitték, nem is látja őket, oda sem figyel tetteikre. Azt gondolták Istentről, aki pedig újból és újból bizonyosságát adta figyelmének, közelségének, engedelmességet várva népétől, hogy „elhagyta... ezt a földet”.

Vigyáznunk kell, mert a bűn annyira megkeményítheti szívünket és megmérgezheti gondolatainkat, hogy végül képesek lennénk magyarázatot találni még a legszörnyűbb tettekre is!

HAMIS ISTENTISZTELET

A negyedév során többször is utaltunk rá, hogy az utolsó napokban az istentisztelet kérdése jelenti majd a végső próbát (Jel 14:1-12). Az emberiség két táborra szakad: azokra, akik imádják az eget és a földet megalkotó Teremtőt, ill. azokra, akik a fenevadat és annak képét imádják. Noha a prófétai jelenetnek ez a része még nem bontakozott ki, azt azonban egyértelműen elmondhatjuk, hogy a világ máris két táborra osztható: akik hűségesek az Úrhoz és akik nem azok. Nincs középút! Vagy az egyik, vagy a másik oldalra állunk.

Erre való tekintettel ma kifejezetten időszerű Dániel könyvében a három héber ifjú története, amelyben nem csupán a Jahve hűséges követőinek természetfeletti megmentéséről szóló drámai történet az érdekes. Ez az eset a szimbóluma, az előképe lett annak a hitpróbának, ami közvetlenül Krisztus második eljövetele előtt szakad a világra.

Olvassuk el Dániel könyve 3. fejezetét! Hasonlítsuk össze az állókép előtti leborulást azzal, amit A jelenések könyve 14. fejezete ír a fenevad képének imádásáról! Mit tudhatunk meg e történetből a fenevad bélyegével kapcsolatos kérdésről?

Ebben az esetben a második parancsolatra terelődött a figyelem, ami tiltotta a bálványimádást (2Móz 20:4-6), az utolsó időkben pedig a szombat parancsolata (2Móz 20:8-11) kerül előtérbe. Érdekes megjegyezni, hogy mindkét parancsolatot megváltoztatta és meghamisította a fenevaddal jelképezett hatalom (lásd Dán 7:25). Mindkettő közvetlenül kapcsolódik az istentisztelethez: a második a bálványimádástól óv, míg a negyedik arra mutat rá, hogy miért ne a bálványokhoz forduljon az ember: hiszen a természet Ura teremtette és szabadította meg, nem a természet (lásd még 5Móz 5:12-15).

Mindkét esetben feltűnik egy politikai/vallási hatalom, amely igényt tart a csak az Úrnak járó imádatra és hűségre, és erőszakhoz is kész folyamodni, hogy ezt kikényszerítse.

Gondoljuk végig, hogy mit jelent „imádni” valamit! Csak rossz lehet az, ha valami mást imádunk az Úr helyett? Ha nem, akkor miért nem? Létezhet olyan, amit imádkozhatunk úgy, hogy azzal nem követünk el bűnt, nem szegjük meg Isten törvényét? Ha igen, mi lenne az? Ha nem, akkor hogyan győződhetünk meg róla, hogy nem imádunk mást, csak az Urat?

„GONDOLJÁTOK MEG JÓL A TI ÚTAITOKAT!”

Mit tudhatunk meg Jer 29:10-14 szakaszából Isten jelleméről? E szövegekből minek a reménysége rajzolódik ki előttünk, ami a saját helyzetünkben, nekünk is szól?

A hetven év letelte után, pontosan az Úr korábbi ígérete szerint a nép kezdett visszatérni a fogságból az Ígéret Földjére. Izráel még egy lehetőséget kapott arra, hogy betöltse prófétai szerepét.

Ebben természetesen központi helye volt a templomnak, a szentélynek, ahol Isten a szolgálatok előképei és szimbólumai által a megváltási tervet kívánta népének megtanítani. Ezek mutattak rá a Messiás munkájára és küldetésére, aminek köszönhetően az egész világ üdvösséget nyerhet (lásd Jn 3:16; 2Kor 5:19; Zsid 8:1-2).

Ám a templom újjáépítése nem ment olyan zökkenőmentesen és gyorsan, ahogy szerették volna. Külső és belső erők akadályozták, késleltették a munkát. Ez nem az Úr akaratából történt, éppen ezért Aggeus próféta által közölte a néppel nemtetszését.

Miről olvashatunk Aggeus könyve 1. fejezetében? Mi térítette el a nép figyelmét? Miért olyan könnyű hasonló helyzetbe kerülni?

A fáradtságos világi munka, földi vágyak és igények gyakran állnak lelki kötelességeink teljesítésének útjában. Az Úr közölte a néppel, hogy ha nem tisztelik Őt kellőképpen és nem végzik a tőle kapott feladatukat, soha nem tapasztalnak igazi megelégedettséget. Túl gyakran előfordul, hogy a magunk módján mi is ugyanazokat a hibákat követjük el. Annyira lefoglalnak a világi teendők, hogy elhanyagoljuk azt, aminek a legelső, legfontosabb helyet kellene kapnia az életünkben: az Istennel való kapcsolatunkat. Talán közösségileg és egyénileg is ezt mondja nekünk az Úr: „*Gondoljátok meg jól a ti útaitokat!*”

Vajon mit árulnak el az Úrral való kapcsolatunkról az „útaink”, mindaz, amit teszünk vagy nem teszünk? Milyen tekintetben lehetne ránk is mondani, hogy éppen azokban a dolgokban vétünk, mint a nép Aggeus korában?

HOL VANNAK ATYÁITOK?

A templom újjáépítése nagyjából tizenkét évig tartott. Ezsű 5:1-2 utal rá, hogy Zakariás volt az egyik próféta, aki támogatta őket. Aggeushoz hasonlóan ő is kijelentette, hogy egy nap majd igen nagy lesz a templom dicsősége.

A próféciákban azonban az ígéretek gyakran feltételhez kötődtek. A szabad akarattal felruházott embernek önként kell eldöntenie, hogy engedelmessé válik az Úrnak, parancsolatait végrehajtja, nem azért, mintha ezt tartaná az üdvösség elnyerése eszközének, hanem azért, mert ez bizonyítja üdvössége gyümölcsét és áldását.

Az emberi szabadságot az egész Szentírás kimondatlanul is elfogadja. Az embernek mindig is megvolt a lehetősége eldönteni, hogy kit akar szolgálni, imádni; az ígéretek teljesedése az emberek választásán múlt. A Biblia tele van nagyszerű ígéretekkel mindazok számára, akik hűségesen keresik és szolgálják az Urat.

Milyen kérdéssel szembesülünk Zak 1:1-6 szakaszában, ami újból és újból felbukkan a Biblia különböző részein? Hogyan mutatkozik meg e szövegekben az emberi szabad akarat és a szabad választás lehetősége?

A szakasz legcsipősebb megjegyzését az 5. versben találjuk: „*Atyáitok? Hol vannak ők?*” Más szóval, tanuljatok az előttek járók hibáiból, ne kövessétek a példájukat! Okuljatok a múltból, a régen történelemből!

E téren igen fontos a szószéken álló lelkész feladata. A próféták szerepében a nép figyelmét az Úr vezetésére, ígéreteire, valamint az ígéretek feltételeire irányíthatja. Az ige hirdetése ne keltsen zavart vagy megoszlást a teológiai kérdéseket illetően! Krisztus álljon az ige hirdetés középpontjában, a prédikátor mutasson rá arra, amit az Úr értünk tett, amit felajánl, hogy megtesz értünk és amit meg fog tenni értünk, feltéve, ha hittel és bűnbánattal térünk hozzá. Lényegében Zakariás ezt mondja a népnek: térjetekek meg, forduljatok el gonosz utatóktól, tanuljatok a múltból és biztatok az Úrban, a jövőre vonatkozó ígéreteiben! Ma, a szentélyszolgálatok lényegét (Jézus életét, halálát és főpapi szolgálatát) érintő kinyilatkoztatások ismeretében nekünk is hittel, bűnbánattal és engedelmesen kell az Úr elé járulnunk, imádván Őt. Természetesen az engedelmesség nem menthet meg, enélkül azonban nem nyerhetünk üdvösséget, még akkor sem, ha többnyire nem hibátlan az engedelmességünk.

szeptember 1.

NEHÉMIÁS IMÁJA

A helyreállítást kilátásba helyező számos ígélet dacára sem mentek túl jól a dolgok Jeruzsálemben. Egyik akadály tornyosult a másik után a nép elé, amelyek közül sok épp az engedetlenségük következménye volt. A perzsa király udvarában szolgálatot teljesítő Nehémiás hírt kapott a jeruzsálemi helyzetről, amit meghallva böjtölni, sírni és imádkozni kezdett. A nevét viselő könyv 1. fejezete híven bemutatja heves, mély érzéseit, aggodalmát.

Olvassuk el *Nehémiás könyve* 1. fejezetében Nehémiás imáját, majd pedig válaszoljunk a következő kérdésekre:

Vajon miért számította Nehémiás magát is azok közé, akik vétkeztek az Úr ellen, noha a róla beszámoló részekből arra következtethetünk, hogy ő hűséges volt? Lásd még Dán 9:5-6!

Milyen imádság ez, és miért olyan fontos az imának ez a fajtája? Lásd még 2Móz 32:31-34; Jak 5:16!

Hogyan mutatkozik meg Nehémiás imájában a prófécia feltételelessége?

Milyen alapon könyörgött Nehémiás a népért? Vagyis, mi oka lehetett az Úrnak arra, hogy meghallgassa a kérését? Lásd 1Móz 12:1-3; 2Móz 6:4-5

Mondjunk egy közbenjárói imát az Adventista Egyházért! Imádságunk alapján vajon milyen lelki szükségletek jellemzik most egyházunkat? Ami pedig még fontosabb, hogyan vehetünk részt a szükséges reformok végrehajtásában?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó. „A foglyok hazatérése”; „Prófétai eligazítás a válságban”; „Ezsdrás, a pap és írástudó”; „Lelki megújulás”; „Isten törvényének tanítása”; „Reformáció” című fejezetei.

„Az Isten népe előtt álló gyötrelmes idő megingathatatlan hitet igényel. Meg kell mutatniuk, hogy *imádatuknak Ő az egyedüli tárgya*” (i. m. 317. o. - *a tanulmány szerzőjétől származó kiemelés*).

„A magukat keresztényeknek vallók számára állandó veszélyt jelent az az elképzelés, hogy bizonyos mértékig alkalmazkodni kell a világhoz, ha befolyást akarnak gyakorolni rá. Az ilyen magatartás *hasznosnak tűnhet, de minden esetben lelki veszteséggel jár*” (i. m. 353–354. o. - *a tanulmány szerzőjétől származó kiemelés*).

„A ma végrehajtandó reformációs munkában szükség van Ezsdrásokra és Nehémiásokra, akik nem szépitgetik és nem mentetetik a bűnt... és nem takarhatják be a bűnt a hamis könyörület köpenyével... Azt sem felejtethet el, hogy a bűn megfeddőjében Krisztus Lelkének mindig meg kell mutatkoznia” (i. m. 417. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljünk a csütörtöki rész végén megfogalmazott közbenjárói imádságokról! Mit tanulhatunk egymás imádságaiból? Ezek alapján mit mondhatunk, mire van most egyházunknak leginkább szüksége?
2. Mit tanulhatunk egyházunk úttörőinek az életéből? Vagyis, milyen fontos lelki tanulságot vonhatunk le a Hetednapi Adventista Egyház történelméből?
3. Vajon fennáll annak a veszélye, hogy alapvető hitelveink tekintetében megalkuszunk, miközben egyházunk igyekszik kapcsolatot teremteni a körülöttünk lévő világgal? Miért nem vesszük ezt észre általában, amikor ez megtörténik?
4. Egyrészt számolni kell a megalkuvás veszélyével, miközben időszerűen próbáljuk bemutatni az üzenetünket, ám az is veszélyes lehet, ha olyan hitpontokhoz és szokásokhoz ragaszkodunk, amelyek talán finomítani vagy változtatni kellene. Minek az alapján dönthetjük el, hogy mi változhatatlan, szemben azzal, amin az idő múlásával lehet, sőt kell is módosítani?

IMA BÉKESSÉGÉRT

Uram, amikor már nincs más, amibe kapaszkodhatnánk, Te reményt adsz, hogy lelkünknek legyen mibe horgonyoznia. Szükségünk van erre a reményre! Kérünk, hogy töltsd be szívünk minden repedését megnyugtató fényeddel! Köszönjük, Uram, hogy Benned végtelen reményre lelhetünk a bizonytalanság és a kudarcok közepette. Tudjuk, ha a Te szemeddel láthatnánk az adott helyzetet, biztosak lennénk abban, hogy átsegítesz rajta. Ámen.



A FÉLELEMTŐL A BÉKÉIG

Nem akarunk félni, de néha mégis azt tesszük. Keressük Istennél a válaszokat, a vigaszt és a békét!

Isten békéje elűzi a félelmet. Jézus békét kíván adni nekünk, biztosítékot, hogy bármi történik is, nem vagyunk egyedül. A béke, amit Jézus ad, nem más, mint a csendes bizalom, hogy Isten velünk van. Isten még a baj idején is velünk van. Mindenben ott munkálkodik a jó, a gyógyulás érdekében. Nap mint nap megpihenhetünk jelenlétében. Isten békéje velünk van, ami lehetővé teszi, hogy minden napunk félelem nélkül teljen, és abban a tudatban, hogy e béke felülemelkedik a napi gondokon. Vigyük magunkkal az Úr békéjét!